

СТИЛІ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Освітня програма	Комп'ютерні технології в біології та медицині
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС/ 60 год (Лекційні заняття – 18год., практичні заняття -18год., СР-24год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік, модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>Лекції (один раз на два тижні починаючи з 1-го тижня), Практичні заняття (один раз на два тижні бажано після лекції)</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доктор мистецтвознавства, професор Оляніна Світлана Валеріївна, s.olianina@ukr.net Практичні: доктор мистецтвознавства, професор Оляніна Світлана Валеріївна, s.olianina@ukr.net
Розміщення курсу	За запрошенням викладачів до Google classroom з навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна вивчається задля формування загальних уявлень про основні етапи розвитку світового мистецтва, його значення в історії людства, здатності орієнтуватися в художніх стилях, розвитку естетичного смаку і художнього світогляду, формування високого рівня загальної культури.

Відповідно до освітньо-професійних програм (ОПП) першого «бакалаврського» рівня вищої освіти після вивчення дисципліни студенти мають набути наступних **компетентностей**

- ЗК 2** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК 9** Здатність працювати в команді
- ЗК 11** Здатність приймати обґрунтовані рішення

Згідно ОПП в результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати наступні програмні результати навчання:

ПР 26 Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

В структурно-логічних схемах освітньо-професійних програм підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальна дисципліна «Стилі в образотворчому мистецтві» входить до переліку вибіркових дисциплін, спрямованих на формування загальних компетентностей фахівця.

Пререквізити – навчальна дисципліна викладається в 3-му семестрі 2-го курсу навчання з усіх ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми. Основою вивчення навчальної дисципліни є базові знання з історії світового мистецтва на рівні шкільної програми. Курс не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми..

Постреквізити - дана навчальна не має міждисциплінарних зв'язків.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Стилі в мистецтві давнього світу

Тема 1.1. Вступ. Загальне уявлення про стилі в мистецтві. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії

Тема 1.2. Античний стиль

Розділ 2. Стилі в мистецтві Сходу

Тема 2.1. Мавританський стиль. «Індійський стиль»

Тема 2.2. «Китайський стиль», «Японський стиль».

Розділ 3. Стилі в європейському мистецтві

Тема 3.1. Художні стилі середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика)

Тема 3.2. Стилі в мистецтві Відродження. Бароко, Рококо.

Тема 3.3. Класицизм і ампір. Романтизм

Тема 3.4. Модерн. Арт-Деко. Конструктивізм.

Тема 3.5. Художній Авангард. Поп-арт. Перформанс. Концептуалізм

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для підготовки до лекційних, практичних занять, модульної контрольної роботи, самостійної роботи тощо використовується базова та додаткова література (надалі – література). Література, яку треба використовувати для опанування дисципліни, опрацьовується студентами самостійно із застосуванням інтернет-ресурсів, Google classroom. В умовах дистанційного навчання можна готуватись за допомогою розміщеної в е-вигляді літературою в Google classroom з навчальної дисципліни.

4.1 Базова

1. Чешир, Лі. Ключові моменти в мистецтві / Лі Чешир ; з англ. пер. Ірина Павленко. Київ : Bookchef, 2020. 171 с. : кольор. іл.
2. Демпсі, Амі. Сучасне мистецтво / Амі Демпсі ; пер. з англ. Анастасія Вестель. Київ: BookChef, 2021, 176 с. : кольор. іл.

- Фартінг, Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / за заг. ред. Стівена Фартінга ; пер. з англ. А. Пітик, К. Грицайчук, Ю. Єфремов, Ю. Сироїд, О. Ларікова. Харків : Віват, 2019. 576 с.

4.2. Додаткова

- Модюї Ксав'є, Леманьян Седрік. Справжня історія імпресіоністів. Київ : Саміт-книга, 2022. 302 с.
- Абрамович Марина. Пройти крізь стіни / пер. з англ. О. Михеда. Київ : ArtHuss, 2018. 384с.
- Вудфорд, Сюзен. Як розглядати картини. – Київ: BookChef, 2021. 176 с.
- Пасічний, Анатолій. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Київ: Навчальна книга – Богдан, 2003, 216 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для вивчення дисципліни заплановано проведення 9 лекційних та 9 практичних занять, під час яких заплановано виконання модульної контрольної роботи.

Під час вивчення навчального матеріалу застосовуються наступні **методи навчання**:

Метод навчання	Рекомендовано при проведенні занять	
	Лекційних	Практичних
Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо)	+	+
Словесний метод (лекція, бесіда, інструктаж тощо)	+	+
Наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	+	+
Дискусійний метод	+	+

Нижче наведено розподіл аудиторних годин за темами курсу та календарний план їх проведення.

Назви розділів і тем	Лекції		Практичні		Оцінювання
	Тижні навчання	Години	Тижні навчання	Години	
Розділ 1. Стилї в мистецтві давнього світу					
Тема 1.1. Вступ. Загальне уявлення про стилї в мистецтві. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії	1	2	2	2	Практичне заняття
Тема 1.2. Античний стиль	3	2	4	1,5	Практичне заняття
<i>Модульна контрольна робота №1.1</i>				0,5	МКР 1.1
Розділ 2. Стилї в мистецтві Сходу					
Тема 2.1. Мавританський стиль. «Індійський стиль»	5	2	6	2	Практичне заняття
Тема 2.2. «Китайський стиль», «Японський стиль».	7	2	8	1,5	Практичне заняття
<i>Модульна контрольна робота №1.2</i>				0,5	МКР 1.2
Розділ 3. Стилї в європейському мистецтві					
Тема 3.1. Художні стилї середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика)	9	2	10	2	Практичне заняття

Назви розділів і тем	Лекції		Практичні		Оцінювання
	Тижні навчання	Години	Тижні навчання	Години	
Тема 3.2. Стилї в мистецтві Відродження. Бароко, Рококо.	11	2	12	2	Практичне заняття
Тема 3.3. Класицизм і ампір. Романтизм	13	2	14	2	Практичне заняття
Тема 3.4. Модерн. Арт-Деко. Конструктивізм.	15	2	16	2	Практичне заняття
Тема 3.5. Художній Авангард. Поп-арт. Перформанс. Концептуалізм	17	2	18	1,0	Практичне заняття
<i>Модульна контрольна робота №1.3</i>				1,0	МКР 1.3
<i>Залік</i>			18	(2)	
Всього годин		18		18	

Відповідність методів навчання та оцінювання відображені в рейтинговій системі оцінювання, яка передбачає: доповіді та роботу на практичних заняттях, модульну контрольну роботу, підсумковий залік.

5.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	<p>Вступ. Загальне уявлення про стилі в мистецтві. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види пластичних мистецтв, жанри образотворчого мистецтва. 2. Поняття «стиль», основні характеристики стилю. 3. Періодизація давньоєгипетського мистецтва. Загальна характеристика давньоєгипетської архітектури, скульптури, живопису. 4. Загальна характеристика архітектури і скульптури Шумеру, Вавілону, Ассирії. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися зі загальними характеристиками давньоєгипетського мистецтва і давнього мистецтва Близького Сходу</p>
2	<p>Античний стиль.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика егейського мистецтва. 2. Періодизація давньогрецького мистецтва. Загальна характеристика архітектури, скульптури, живопису. 3. Періодизація давньоримського мистецтва. Загальна характеристика архітектури, скульптури, живопису. <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитися з стильовими особливостями в егейському мистецтві, мистецтві Давньої Греції та Давнього Риму</p>
3	<p>Мавританський стиль. «Індійський стиль» .</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Архітектура і прикладне мистецтво Арабського халіфату. 2. Архітектура і прикладне мистецтво Північної Африки і Мавританської Іспанії. 3. Архітектура і скульптура стародавньої Індії 4. Архітектура і скульптура середньовічної Індії <p><i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва Арабського халіфату, Північної Африки і Мавританської Іспанії, стародавньої та середньовічної Індії</p>
4	<p>«Китайський стиль», «Японський стиль»</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Архітектура, скульптура і прикладне мистецтво стародавнього Китаю. 2. Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічного Китаю. 3. Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічної Японії.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
	<i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитись зі стилістичними особливостями стародавнього та середньовічного мистецтва Китаю і Японії
5	Художні стилі Середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика) <i>Перелік основних питань:</i> 1. Періодизація Візантійського мистецтва. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва. 2. Романське мистецтво: архітектура, скульптура, живопис. 3. Мистецтво Готики: періодизація, загальна характеристика архітектури живопису, скульптури. <i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва Середньовіччя
6	Стилi в мистецтві Відродження. Бароко <i>Перелік основних питань:</i> 1. Періодизація мистецтва доби Відродження. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Відродження. 2. Періодизація мистецтва доби Бароко. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Бароко. <i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва Відродження, Бароко
7	Класицизм і ампір. Романтизм . <i>Перелік основних питань:</i> 1. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби класицизму. 2. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури доби романтизму. <i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва доби класицизму та романтизму
8	Модерн., Арт-Деко, Конструктивізм, Авангард, Поп-арт <i>Перелік основних питань:</i> 1. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва модерну. 2. Стиль арт-деко: загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва. 3. Стилістичні особливості конструктивізму, авангарду, поп-арту <i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва кінця ХІХ –першої третини ХХ ст., мистецтвом авангарду і поп-арту
9	Художній перформанс. Концептуалізм. <i>Перелік основних питань:</i> Художній перформанс як вид акціоністського мистецтва і уявлення про творчість як спосіб. Концептуалізм в мистецтві. <i>Завдання на самостійну роботу:</i> ознайомитись з особливостями мистецтва художнього перформансу та концептуалізму ХХ ст.

5.2. Практичні заняття

Практичні заняття мають на меті сприяти засвоєнню і закріпленню змісту дисципліни; сформуванню у студентів вміння працювати з мистецтвознавчою та навчально-методичною літературою, розвинути навички готувати доповіді на теми образотворчого мистецтва, аналізувати творів світового мистецтва, виявляти їх стилістичні особливості.

Теми доповідей до практичних занять надані в **додатку В**.

№з/п	Назва теми заняття
1	Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії

№з/п	Назва теми заняття
2	Античний стиль
3	Мавританський стиль. «Індійський стиль»
4	«Китайський стиль», «Японський стиль»
5	Художні стилі Середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика)
6	Стилi в мистецтві Відродження. Бароко
7	Класицизм і ампір. Романтизм
8	Модерн., Арт-Деко, Конструктивізм, Авангард, Поп-арт
9	Художній перформанс. Концептуалізм

Платформа дистанційного навчання:

Для кращого засвоєння матеріалу навчальної дисципліни в період дистанційної роботи, використовується електронна пошта, платформа дистанційного навчання «Сікорський» на основі системи Google Classroom та платформа для проведення онлайн-зустрічей Google Meet та ZOOM, за допомогою яких:

- спрощується розміщення методичних рекомендацій, навчальних матеріалів, літератури тощо;
- здійснюється зворотній зв'язок зі студентами щодо навчальних завдань та змісту навчальної дисципліни;
- перевіряються і оцінюються виконані завдання;
- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, дотримання графіку подання навчальних/індивідуальних завдань та їх оцінювання

6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота передбачає: підготовку до лекцій та практичних занять; до участі в обговоренні питань відповідної теми; самоконтроль набутих знань; опрацювання рекомендованих джерел та літератури; створення презентацій (за вимогою) для візуального супроводу доповіді; підготовку до виконання модульної контрольної роботи (передбачено три частини); заліку тощо.

6.1. Теми для самостійного опрацювання – не заплановані

6.2. Підготовка до лекційних та семінарських занять. Для підготовки до лекційних та семінарських занять студенту необхідно опрацювати заплановану базову та допоміжну літературу, рекомендовані джерела та підготувати матеріал для його обговорення на заняттях. На це студенту виділяється 15 годин СРС.

6.3. Модульна контрольна робота. На підготовку до МКР до кожної із трьох частин відводиться по 1 години СРС. Перелік питань для підготовки до МКР надано у **Додатку Б**.

6.4. Залік. Залік проводиться на останньому семінарському занятті, після написання студентами модульної контрольної роботи. За результатами набраних рейтингових балів за семестр здобувач отримує залік без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша 60. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингові бали від 40 до 59, або бажають підвищити свій результат – складають залікову контрольну роботу або проходять співбесіду за заліковими питаннями. На підготовку до заліку відводиться 6 годин СРС. Перелік питань для підготовки до заліку надано у **Додатку А**. У період дистанційного навчання залік може бути проведений згідно графіку занять за допомогою Google Classroom та платформи для проведення онлайн-зустрічей Google Meet/Zoom.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

7.1. Заохочувальні та штрафні бали

Не передбачені.

7.2. Правила відвідування занять і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лекційних і практичних занять. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються. Дедлайн відпрацювань – передостаннє практичне заняття.

Для виконання практичних завдань не рекомендується використовувати матеріали, знайдені в ненадійних джерелах, зокрема у блогах у мережі інтернет або публікаціях, що не мають автора, оскільки, як правило, вони мають низьку якість (окрім Вікіпедії). У разі сумнівів слід проконсультуватися з викладачем.

7.3 Правила поведінки на заняттях

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Стили в образотворчому мистецтві», студенти на практичних заняттях під керівництвом викладача демонструють підготовлені презентації з проблемних питань і тем, дають відповіді на запитання викладача.

Модульна контрольна робота (МКР) складається з трьох частин за тематикою розділів дисципліни у формі тестів. Кожну частину МКР студенти виконують самостійно на практичних заняттях упродовж: 0,5 академ. години з розділів 1 та 2 та 1 академ. години з розділу 3

Завдання та матеріали для проведення творчих завдань та модульної контрольної роботи подаються у додатках до силабусу.

7.4. Політика крайніх термінів та перескладань

Студентам надається одноразова можливість написання модульної контрольної роботи. Якщо студент пропустив МКР з поважних причин та має офіційне документальне підтвердження, завірене в деканаті, він/вона мають змогу скласти МКР за окремим графіком, погодженим з викладачем

7.5. Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: здійснюється під час навчальних занять і має на меті перевірити рівень підготовки студентів до навчальних занять. Під час практичних проводиться опитування здобувачів освіти у вигляді доповідей / відповідей з основних питань теми практичного заняття. Модульна контрольна робота проводиться і на семестр як контроль залишкових знань з трьох тематичних частин навчальної дисципліни.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Є два можливих результати календарного контролю: атестований

(а) та неатестований (н/а). Результат залежить від кількості набраних балів на момент проведення календарного контролю. В РСО зазначається необхідна кількість балів для атестації під час першого та другого календарного контролю.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація	
Термін атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень	
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 12 балів*	≥ 29 балів*	
	Поточний контрольний захід	МКР №1.1	–	+
		МКР №1.2	–	+
		МКР №1.3	–	–
	Практичні заняття	№№ 1-3 (2 доповіді)	+	+
		№№ 4-6 (3 доповіді)	–	+
№№ 7-9 (3 доповіді)		–	–	

*- 50% від результатів «Ідеального студента»

Семестровий контроль: залік

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботи на 8 практичних заняттях із 9 запланованих;
- 2) модульна контрольна робота з трьох частин

Система оцінювання контрольних заходів :

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-т ь	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	72	9	8	72
2.	Модульна контрольна робота	28	28	1	28
	Всього	100			100

1. Робота на семінарських заняттях

Робота студента складається із двох компонентів: доповіді на практичних заняттях та/або активна робота на занятті.

Ваговий бал роботи на заняттях становить – 9 балів. Максимальна кількість балів за роботу студента на семінар становить - 9 балів * 8 занять - 72 бали.

Критерій оцінювання роботи студента на семінарі:

« Відмінно »: тема розкрита повністю (не менше за 90% потрібної інформації). Надано відповідні обґрунтування та особистий погляд на проблему. Надано правильні та повні відповіді на запитання (не менше за 90% потрібної інформації). Окрім доповіді студент брав активну участь в роботі семінару.	9 балів
« Добре »: тема розкрита достатньо повно (не менше за 75% потрібної інформації). Надано з незначними неточностями обґрунтування та/або особистий погляд на проблему. Надано достатньо повні відповіді на запитання (не менше за 75% потрібної інформації). Окрім доповіді студент взяв активну участь в роботі семінару.	8-7 балів
« Достатньо »: Тема розкрита неповно (не менше за 60% потрібної інформації), недостатньо обґрунтована. Відповіді на запитання не повні (не менше за 60% потрібної інформації). Окрім доповіді студент брав участь в роботі семінару. АБО - Тема розкрита не менше ніж на 40 %, обґрунтування не повне. Надано не повні відповіді на запитання (не менше за 60% потрібної інформації). Окрім доповіді студент брав участь в роботі семінару.	6 - 5,5 балів

- Студент не підготував доповідь на семінар але взяв активну участь в обговоренні питань семінару та проявив ерудованість та обізнаність з матеріалів семінару.	
«Не задовільно»: доповідь до семінару не відповідає вимогам до «Достатньо». Тема не розкрита, відсутній особистий погляд на проблему, неповні відповіді на запитання . Студент не брав участі в обговоренні питань семінару.	0 балів

2. Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота складається з 3 частин.

Ваговий бал з розділу 1 та 2 МКР – 7 балів.

Ваговий бал з розділу 3 МКР – 14 балів.

Максимальна кількість балів за МКР становить – 7 балів * 2 МКР + 14 балів*1МКР- 28 бал.

Критерій оцінювання МКР

«Відмінно»: відповіді повні та правильні (не менше за 90% потрібної інформації)	14-13 балів	7 балів
«Добре»: достатньо повні відповіді (не менше за 75% потрібної інформації)	12-10 балів	6-5 балів
«Достатньо»: неповні відповіді (не менше за 60% потрібної інформації)	9 – 8,5 балів	4 бали
«Не задовільно»: відповіді відсутні або невірні (менше за 60% потрібної інформації)	0балів	0балів

Студент отримає найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на практичних заняттях, повно розкриває тему доповіді, відповідає на уточнюючі питання за темою доповіді;
- своєчасно готується до МКР і належно виконує їх після завершення кожного з трьох розділів дисципліни (завдання до МКР надано в додатку Б до силабусу). Студенту дається одноразова можливість написати МКР.

Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях на базі недостовірних джерел інформації спричиняють зниження рейтингу студента.

Очікується, що доповіді на практичні заняття студент готує і доповідає самостійно або не більше ніж два студенти готують доповідають за обраною темою.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю: наявність не менше 40 балів та виконання всіх частин МКР не менше, ніж на «достатньо».

Залік отримується студентом без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі або опитуванні по питаннях до заліку. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі або при опитуванні.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі.

Залікова контрольна робота або опитування проводиться на останньому за розкладом занятті.

Залікова робота оцінюється із 100 балів та складається з двох питань. (максимальна кількість балів за 1 питання складає 50 балів)

Критерій оцінювання залікового питання

«Відмінно»: повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації)	50-45 балів
--	-------------

«Добре»: відповідь на питання в цілому розкрито (не менше за 75% потрібної інформації)	44-38 балів
«Достатньо»: неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	37-30 балів
«Не задовільно», неповна відповідь (менше за 60% потрібної інформації) або відповідь відсутня	0 балів

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

НПП можуть вносити уточнення до змістовних модулів, РСО та завдань до МКР з урахуванням власних методичних напрацювань.

Рекомендований перелік питань до семестрового контролю (заліку) надані в **додатку А** до силабусу.

Рекомендований перелік завдань на МКР надано в **додатку Б** до силабусу.

Рекомендований перелік тем доповідей на практичне заняття надано в **додатку В** до силабусу

При наявності у студенту документів підтверджуючих його участь у олімпіадах (міських, міжміських, Всеукраїнських тощо) за темою семінарського заняття або розділу навчальної дисципліни можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО

Дистанційне навчання

Можливе синхронне та асинхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій (Google Meet, Microsoft Teams, Zoom, Skype тощо) та освітньої платформи дистанційного навчання «Сікорський» (Moodle, Google Classroom).

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

зав кафедри, доктором мистецтвознавства, професором Світланою Оляніною

посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 12 від 22.04.2023р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол №1 від 1 вересня 2023 року)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку)

- 1) Які риси характерні для давньоєгипетської архітектури?
- 2) Які риси характерні для давньоєгипетського живопису і скульптури класичного періоду?
- 3) Які головні риси єгейського мистецтва?
- 4) Які головні риси мистецтва архаїки?
- 5) Які головні риси характерні для класичної давньогрецької скульптури?
- 6) Які особливості римського скульптурного портрету?
- 7) Розкажіть про стилі помпейських фресок.
- 8) Які риси властиві давньоіндійській архітектурі?
- 9) Які особливості давньоіндійської скульптури?
- 10) В чому особливості давньокитайської скульптури?
- 11) Які жанри живопису найбільш популярні в давньокитайському мистецтві?
- 12) Які стилістичні особливості давньояпонського живопису?
- 13) Якими є канони візантійського іконопису?
- 14) Які особливості візантійської архітектури?
- 15) Які характерні риси романської архітектури?
- 16) В чому особливості скульптурного декору романських храмів?
- 17) Які характерні риси готичної архітектури?
- 18) Які характерні риси готичної скульптури?
- 19) В чому особливості живопису раннього Відродження?
- 20) Розкажіть про характерні риси живопису Високого Відродження.
- 21) Що характерно для живопису маньєризму?
- 22) Які основні риси властиві живопису доби Бароко?
- 23) Які основні риси властиві скульптурі доби Бароко?
- 24) Що у цілому характерне для стилю рококо?
- 25) Які основні риси архітектури і скульптури класицизму.
- 26) Які основні риси стилю ампір?
- 27) Що у цілому характерне для стилю романтизму?
- 28) Що у цілому характерне для стилю модерн?
- 29) У чому відмінність арт-деко від модерну?
- 30) Назвіть характерні ознаки стилю конструктивізму.
- 31) Які основні риси авангарду?
- 32) Як можна охарактеризувати поп-арт?
- 33) У чому полягає ідея художнього перформансу?
- 34) У чому полягає ідея концептуалізму?

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Перелік тем для підготовки до модульної контрольної роботи

МКР з Розділу 1. Стилї в мистецтві давнього світу

Тестові завдання формуються з таких тем:

- 1) Види пластичних мистецтв, жанри образотворчого мистецтва.
- 2) Поняття «стиль», основні характеристики стилю.
- 3) Періодизація давньоєгипетського мистецтва.
- 4) Загальна характеристика давньоєгипетської архітектури, скульптури, живопису.
- 5) Загальна характеристика архітектури і скульптури Шумеру, Вавилону, Ассирії.
- 6) Мистецтво Кікладських архіпелагу.
- 7) Мінойське мистецтво.
- 8) Мікенське мистецтво.
- 9) Мистецтво грецької архаїки.
- 10) Класичне грецьке мистецтво.
- 11) Елліністичний стиль
- 12) Мистецтво етрусків.
- 13) Періодизація давньоримського мистецтва.
- 14) Загальна характеристика давньоримської архітектури, скульптури, живопису.

МКР з Розділу 2. Стилї в мистецтві Сходу

Тестові завдання формуються з таких тем:

- 1) Архітектура і прикладне мистецтво Арабського халіфату.
- 2) Архітектура і прикладне мистецтво Північної Африки і Мавританської Іспанії.
- 3) Архітектура і скульптура стародавньої Індії.
- 4) Архітектура і скульптура середньовічної Індії.
- 5) Архітектура, скульптура і прикладне мистецтво стародавнього Китаю.
- 6) Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічного Китаю.
- 7) Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічної Японії.

МКР з Розділу 3. Стилї в європейському мистецтві

Тестові завдання формуються з таких тем:

- 1) Періодизація Візантійського мистецтва. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва.
- 2) Романське мистецтво: архітектура, скульптура, живопис.
- 3) Мистецтво Готики: періодизація, загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури.
- 4) Періодизація мистецтва доби Відродження. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Відродження.
- 5) Періодизація мистецтва доби Бароко. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Бароко.
- 6) Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби класицизму.

- 7) Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури доби романтизму.
- 8) Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва модерну.
- 9) Стиль арт-деко: загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва.
- 10) Стилiстичнi особливостi конструктивiзму, авангарду, поп-арту.

Теми практичних занять

Практичне заняття 1. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії

- Архітектура єгипетських гробниць і поховальних комплексів Ранняго і Стародавнього царства: типи, основні форми, характеристика оздоблення (гробниці типу мастаба, піраміда Джосера, піраміди на плато Гіза).
- Скульптура Єгипту періоду Стародавнього і Середнього царства, основні характеристики.
- Архітектура єгипетських гробниць і поховальних комплексів Середнього царства (скальні гробниці, піраміди фараона Аменемхета III)
- Храмівий комплекс в Луксорі (архітектура основних споруд).
- Храмівий комплекс в Карнаку (архітектура основних споруд).
- Архітектура єгипетських гробниць і поховальних комплексів Нового царства (заупокійний храм Хатшепсут).
- Храмове будівництво Рамсеса II (храми Абу-Симбел).
- Скульптура і рельєф Єгипту періоду Нового царства.
- Живопис Єгипту періоду Нового царства (за розписами гробниць).
- Скульптурний портрет і рельєф доби фараона Ехнатона.
- Скульптура періоду Пізнього царства.
- Зіккурати Месопотамії (зіккурати міст Ур, Урук, Вавілон та ін.)
- Тематика і характерні особливості скульптури Шумеру.
- Тематика і характерні особливості скульптури і рельєфів Ассирії.
- Архітектура Нововавилонського царства (Ворота Іштар).
- Давньоєгипетський орнамент: мотиви і символи, основні види композицій.
- Орнамент Месопотамії: мотиви, художні особливості.

Практичне заняття 2. Античний стиль

- Геометричний стиль в розписах кераміки 9-8 ст. до н. е.
- Архітектурний ордер в грецькій архітектурі (доричний, іонічний, коринфський).
- Архітектура грецького храми типу периптера, його складові.
- Специфіка чоловічої і жіночої архаїчної скульптури (куриси і кори).
- Грецький скульптурний рельєф в архаїчний період.
- Фронтони і метопи грецьких храмів в кінці ранньокласичного періоду. Храм Зевса в Олімпії.
- Чернофігурний і червонофігурний вазопис.
- Мистецтво часу «високої класики». Епоха Перикла в Афінах. Ансамбль Афіського Акрополя.
- Парфенон в комплексі Афіського акрополя (архітектура і скульптура).
- Пропілеї, Храм Афіни-Ніке (Ніке Аптерос) і Ерехтейон в комплексі Афіського акрополя (архітектура і скульптура).
- Грецька скульптура і рельєф періоду високої класики (скульптори Фідій, Поліклет).
- Розвиток жіночої скульптури в добу класики.
- Грецька скульптура періоду пізньої класики (творчість Праксителя, Леохара, Скопаса)
- Архітектура періоду еллінізму.
- Скульптура і рельєф періоду еллінізму.
- Відмінні риси римського мистецтва в порівнянні з мистецтвом Стародавньої Греції.
- Основні типи архітектурних споруд в Стародавньому Римі.
- Житлові споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Видовищні споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Храмові споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.

- Поховальні споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Фори Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Терми Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Римський скульптурний портрет епохи республіки: особливості формування і розвитку.
- Римський скульптурний портрет доби імперії.
- Римській скульптурний саркофаг.
- Римський історичний рельєф.
 - Римський живопис, стилі помпейських розписів.
 - Римські мозаїки – специфіка, тематика.

Практичне заняття 3. Мавританський стиль. «Індійський стиль»

- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті Омейядів у Дамаску.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті Ібн-Тулуна в Каїрі.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті аль-Азхар в Каїрі.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті султана Хасана в Каїрі.
- Особливості побудови і декоративного оздоблення найвідоміших мінаретів в ісламській архітектурі: мінарет Кутубійї в Марракеші, мінарет Хиральда в Севільї, Мінарет Мальвія в Самаррі, мінарет Калян в Бухарі, мінарет Кутуб-Мінар, мінарет Джама в Афганістані.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті Сіді-Укба в Кайруане, Туніс.
- Архітектура і декоративне оздоблення палацу Альгамбра в Гранаді, Іспанія.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті в Кордові, Іспанія.
- Архітектура і декоративне оздоблення медресе Аль-Аттарін в Феса, Марокко.
- Архітектурний ансамбль на площі Майдан шах в Ісфахані, Іран: Соборна мечеть, медресе.
- Архітектурний ансамбль на площі Регістан.
- Архітектура і декоративне оздоблення «Блакитної мечеті» в Стамбулі.
- Архітектура і декоративне оздоблення споруд на території палацу Топкапи в Стамбулі.
- Печерні храми острова Елефанта, Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення храму Кайласанатх. Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення храму Лінгараджа в Бхубанесваре, Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення Великого храму Шиви (Брахідешварар) в Танджавурі, Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення храм Сурья в Конараку. Індія.
- Архітектура і декоративне мавзолею Тадж-Махал в Агре. Індія
- Архітектура і декоративне мавзолеїв.
- Неомавританський стиль: архітектура і декоративне оздоблення споруд в парку замку Ліндергоф. Баварія.
- Неомавританський стиль в архітектурі Європи (пам'ятки на вибір студента).
- Стиль мудехар в архітектурі Іспанії: севільський Алькасар.
- Стиль мудехар в архітектурі Іспанії: монастир Гваделупе в Естремадурі
- Стиль мудехар в архітектурі Іспанії: Церква св. Якова в Монтальбан, Торре-де-Сан-Мартін в Арагоні.
- Стиль мудехар в творчості Антоніо Гауді: архітектура і декоративне оздоблення будинку Вісенс в Барселоні, Іспанія.
- Неомавританський стиль в храмових спорудах Києва (синагоги, караїмська кенасса).

Практичне заняття 4. «Китайський стиль», «Японський стиль»

- Скульптурне оздоблення печерного храму Юньган.
- Скульптурне оздоблення печерного храмового комплексу Лунмінь.

- Архітектура і декоративне оздоблення найвідоміших пагод в мистецтві Китаю 7-13 ст. (Пагода Даяньта в Сіані, пагода Баочу, пагода «Пагорб тигра», «Залізна пагода»).
- Поховальні статуетки династії Тан.
- Художник Лі Сисюнь і його живописна спадщина.
- Художник Чи Чжаодао і його живописна спадщина.
- Художник Ван Ве і його живописна спадщина.
- Художник Янь Лібен і його живописна спадщина.
- Жанр «птахи і квіти» в середньовічному китайському живописі.
- Кераміка династії Тан.
- Кераміка династії Сун.
- Кераміка династії Цин.
- Архітектурний комплекс «Забороненого міста» в Пекіні (основні споруди).
- Архітектурний комплекс «Храму Неба» в Пекіні.
- Архітектурний комплекс монастиря Хорюдзі поблизу міста Нара.
- Архітектурний комплекс Імператорського палацу в Кіото.
- Замкова архітектура Японії: замок Кумамото.
- Замкова архітектура Японії: Замок Мацумото.
- Замкова архітектура Японії: Замок Хімедзі («Замок Білої Чаплі»).
- Традиційний японський живопис: стиль «ямато-е».
- Традиційна японська ксилографія: творчість Судзуки Харунобу.
- Традиційна японська ксилографія: творчість Кітагава Утамаро.
- Традиційна японська ксилографія: творчість Кацусіка Хокусай.
- Стиль шинуазері в опорядженні інтер'єрів європейських палаців 18 ст.
- Стиль шинуазері в європейському живописі 18 ст.
- Стиль шинуазері в європейському живописі 19-20 ст.
- Стиль шинуазері в європейській палацово-парковій архітектурі.
- Стиль шинуазері та європейська порцеляна (порцеляна м. Мейсен, Німеччина, порцеляна м. Делфт, Нідерланди).

Практичне заняття 5. Художні стилі Середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика)

- Архітектура та внутрішнє оздоблення візантійських пам'яток Равенни (мавзолей Галли Плацидії. 5 ст., аріанського баптистерію 5 – 6 ст., баптистерію православних. Кін 4–5 ст.
- Архітектура та внутрішнє оздоблення візантійських пам'яток Равенни (базиліка Сант-Аполлінаре-Нуово. Межа 5–6 ст., базиліка Сант-Аполлінаре-ін-Классе. 6 ст., базиліка Сан-Витале. 6 ст.).
- Архітектура і художнє оформлення Софії Константинопольської.
- Архітектура і художнє оформлення Софії Київської.
- Система живописного оформлення собору Святого Марка в Венеції 12-13 ст.
- Ірландська мініатюра 7 -9 ст. (Ліндісфарнське євангеліє, Євангеліє з Дарроу Євангеліє з Ехтернаха).
- Ірландська мініатюра 7 -9 ст. (Євангелія св. Чада, єпископа Лічфілдського, Келлське євангеліє).
- Архітектура романського собору (Собор Святого Трохима, м. Арль, Церква Сен-Філібер в Турню, собор Сен Лазар в м. Отен, Франція).
- Архітектура і скульптура романського собору (Церква Нотр-Дам ла Гранд в Пуатьє, Собор Святого Петра в Ангулемі, Франція; Лаахське абатство, Німеччина).
- Архітектура і скульптура романського собору в Іспанії (собор Сант Яго де Компостела, Собор Святого Петра в Хака, Монастир Св. Марії в Ріполе, Абатство св. Домініка Силосського).

- Романська книжкова мініатюра («Коментарії до Апокаліпсису» Беата Лієбанського (Апокаліпсис Сен-Севера)).
- Готична архітектура. Абатство Сен Дені в Парижі та творчість абата Сугерія.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Парижі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Шартрі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Реймсі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Амьені.
- Готична архітектура і скульптура. Капелла Сен Шапель в Парижі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Руані.
- Готична архітектура і скульптура. Абатство Мон Сен Мішель.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Регенсбурзі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор св. Петра в Кельні.
- Готична архітектура і скульптура Глостерський собор.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Бамберзі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Наумбурзі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор св. Стефана у Відні.
- Готична архітектура. Замок графів Фландрських в Генті.
- Готична архітектура і скульптура. Ратуша в Брюгге.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Ілі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Пітерборо.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Личфілді.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Солсбері.
- Готична архітектура і скульптура. Палатинська капела в Палермо.
- Готична архітектура і скульптура. Собор св. Марка у Венеції.
- Готична архітектура і скульптура. Палац дожів у Венеції.
- Готична архітектура і скульптура. Соборний комплекс в Пізі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Страсбурзі.
- Готичний вітражний живопис. Собор Нотр-Дам в Шартрі, Собор Нотр-Дам в Парижі.
- Готична мініатюра. Псалтир королеви Бланки Кастильської, Псалтир Людовика святого, «Великі французькі хроніки».

Практичне заняття 6. Стили в мистецтві Відродження. Бароко

- Загальна характеристика стилю Ренесанс в образотворчому мистецтві.
- Новації в храмовій архітектурі Ренесансу.
- Особливості італійської палацової архітектури Ренесансу.
- Особливості французької палацової архітектури Ренесансу.
- Загальна характеристика скульптури раннього Ренесансу і творчість Лоренцо Гіберті
- Творчість Донателло.
- Творчість Андреа дель Верроккйо як скульптора і живописця.
- Загальна характеристика живопису раннього Ренесансу і творчість Мазаччо.
- Творчість Сандро Боттічеллі.
- Творчість зодчого Донато д'Анджело Браманте.
- Творчість зодчого Джакомо да Віньола.
- Творчість Леонардо да Вінчі.
- Творчість Рафаеля.
- Творчість Мікеланджело (архітектура).
- Творчість Мікеланджело (скульптура).
- Творчість Мікеланджело (живопис).
- Творчість Джорджоне.
- Творчість Тиціана.
- Творчість Яна ван Ейка.

- Творчість Рогира ван дер Вейдена.
- Творчість Ієроніма Босха.
- Творчість Альбрехта Дюрера (живопис).
- Творчість Альбрехта Дюрера (графіка).
- Творчість Лукаса Кранаха Старшого.
- Творчість Ганса Гольбейна Молодшого.
- Творчість Жана Клуе.
- Творчість Франсуа Клуе.
- Загальна характеристика стилю бароко і новації в архітектурі Західної Європи цього періоду.
- Особливості палацової архітектури доби бароко.
- Творчість Лоренцо Берніні (архітектура).
- Творчість Лоренцо Берніні (скульптура).
- Творчість Караваджо.
- Творчість Дієго Веласкеса.
- Творчість Петера Пауля Рубенса.
- Творчість Франса Снейдерса.
- Творчість Рембранта ван Рейна.
- Творчість Яна Вермеєра.
- Творчість Франсуа Буше.
- Храмова барокова архітектура в Україні.
- Палацова барокова архітектура в Україні.
- Бароковий живопис і графіка в Україні.
- Загальна характеристика стилю рококо, його ознаки в оформленні інтер'єрів.
- Неоренесанс в архітектурі Західної Європи.
- Неоренесанс в архітектурі України.
- Необароко в архітектурі Західної Європи.
- Необароко в архітектурі України.

Практичне заняття 7. Класицизм і ампір. Романтизм

- Загальна характеристика стилю Класицизм, періоди розвитку стилю.
- Архітектура неокласицизму в Європі.
- Архітектура неокласицизму в США.
- Архітектура неокласицизму в Україні.
- Французька архітектура в стилі ампір.
- Інтер'єри французьких палаців у стилі ампір.
- Творчість Жана Гудона та Антоніо Канови.
- Творчість Жака Луї Давіда.
- Творчість Доменіка Енгра.
- Творчість Ежена Делакруа.
- Загальна характеристика стилю Романтизм і його прояви в образотворчому мистецтві.
- Романтизм в архітектурі: резиденція митрополитів Буковини і Далмації, Чернівці.
- Романтизм в архітектурі: Замок Нойшванштайн, Баварія.
- Романтизм в архітектурі: Базилика Сакре-Кер.
- Романтична реставрація: Замок П'єрфон.
- Романтизм в живописі: творчість Джона Констебла.
- Романтизм в живописі: творчість Вільяма Тернера.
- Романтизм в живописі: творчість Данте Габрієля Росетті.
- Романтизм в живописі: творчість Едварда Берн-Джонса.
- Романтизм в живописі: творчість Джона Еверетта Мілле.
- Романтизм в живописі: творчість Вільяма Морріса.

- Романтизм в живописі: творчість Каспара Фрідріха.

Практичне заняття 8. Модерн., Арт-Деко, Конструктивізм, Авангард, Поп-арт

- Ідейні основи імпресіонізму.
- Творчість Клода Моне.
- Творчість Едгар Дега.
- Творчість Огюста Ренуара.
- Творчість Поля Сіньяка.
- Творчість Поля Сезанна.
- Творчість Вінсента ван Гога.
- Творчість Поля Гогена.
- Художні характеристики стилю модерн.
- Архітектура в стилі модерн у Франції.
- Архітектура в стилі модерн у Бельгії.
- Архітектура в стилі модерн в Україні.
- Стиль модерн в декоративно-прикладному мистецтві.
- Творчість Альфонса Мухи.
- Творчість Густава Клімта.
- Творчість Михайла Врубеля.
- Стиль Арт-Деко в архітектурі і скульптурі.
- Стиль Арт-Деко в декоративно-прикладному мистецтві.
- Творчість Казимира Малевича.
- Творчість Олександра Архипенка.
- Творчість Василя Кандинського.
- Творчість Анрі Матисса.
- Творчість Пабло Пікассо.
- Творчість Сальвадора Далі.

Практичне заняття 9. Художній перформанс. Концептуалізм

- Поп-арт. Творчість Енді Воргола.
- Хеппенінг. Творчість Аллана Капроу.
- Художній перформанс. Творчість Іва Кляйна.
- Художній перформанс. Творчість Марини Авбромович.
- Художній перформанс. Творчість Йоко Оно.
- Абстрактний експресіонізм. Творчість Джексона Пола Поллака.
- Гіперреалізм. Творчість Герхарда Рихтера.
- Концептуалізм. Творчість Дем'єна Стівена Герста.
- Концептуалізм. Творчість П'єро Мандзоні.
- Концептуалізм. Творчість Джозефа Кошута.